

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН,
УПРАВЛІННЯ І БІЗНЕСУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДО ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ
ЗАНЯТЬ**

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ТА АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

для аспірантів	I курсу
підготовки	третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
галузі знань	05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності	051 Економіка
освітньо-наукової програми	Економіка

Методичні рекомендації і контрольні завдання до виконання практичних занять з дисципліни Професійна етика та академічна доброчесність підготовки фахівців на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти спеціальності 051-Економіка

РОЗРОБНИКИ: Тарасюк А.В. доцент кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки, к.е.н., доцент.

Рецензент: Боровік Л.В., професор кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки, д.е.н., доцент.

Затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки

Протокол № 1 від « 02 » 09 2024 року

В.о. завідувача кафедри

Наталія ШАНДОВА

УЗГОДЖЕНО:

З НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИМ ВІДДІЛОМ

Реєстраційний номер № 50/030-04.09.2024 р.

ВСТУП

Метою навчальної дисципліни «Професійна етика та академічна доброчесність» є формування системи знань і навичок щодо професійної етики та академічної доброчесності, розвиток культури відповідального дослідження, забезпечення високих стандартів професійної поведінки та обґрунтованих етичних рішень у науковій та професійній діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у аспірантів компетентностей:

ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

1. ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

2. ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

3. ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

4. ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

5. ЗК06. Здатність критично осмислювати соціальні, культурні та філософські процеси на основі системного мислення, поваги до прав людини, демократичних цінностей і громадянських обов'язків.

6. ЗК 7 Здатність до міждисциплінарного підходу в дослідженнях, розуміння інтеграції знань з різних галузей для аналізу та вирішення проблем сталого розвитку.

7. СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.

Очікувані результати навчання

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

1. РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти та реалізовувати наукові проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів, забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.

2. РН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати

результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

3. РН07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.

4. РН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

5. РН11. Розуміти закономірності і тенденції суспільних змін, та їх вплив на соціальні інститути та процеси.

6. РН 12 Працювати в міждисциплінарних командах для комплексного вирішення завдань сталого розвитку, комунікувати з фахівцями різних галузей та залучати широке коло зацікавлених сторін.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1

Тема: Принципи професійної етики в науковій і освітній діяльності

Професійна етика — система конкретизованих моральних норм і принципів з врахуванням особливостей тієї чи іншої професійної діяльності людей.

Рада Європи у документі «Етична поведінка учасників освітнього процесу», вдало об'єднала ідеї багатьох міжнародних документів, які так чи інакше окреслювали поняття етичних принципів у вищій освіті, до основних віднесено:

*Integrity*² — суцільна відданість індивідів та усієї інституції моральним принципам та стандартам, які створюють бар'єр для недобропорочності.

Чесність — систематичне уникнення шахрайства, обману, крадіжок та будь-якої безчесної поведінки.

Правда — необмежене прагнення до істини, вільне та відкрите поширення знань та їх вдосконалення (збагачення).

Прозорість — доступність та відкритість інформації, правил, планів, процесів та дій, які передбачають, що працівники університету зобов'язані діяти відкрито,

Повага до інших — повага до гідності інших, їхнього фізичного та психічного здоров'я, на благо колегіальності та співпраці з іншими учасниками освітнього процесу.

Довіра — усі учасники освітнього процесу мають впевненість в чесності та integrity один одного та можуть покластись один на одного.

Підзвітність — учасники освітнього процесу належним чином використовують делеговані їм повноваження.

Справедливість — неупереджене, однакове ставлення до усіх учасників освітнього процесу, позбавлене дискримінації та нечесності.

Рівність та соціальна справедливість — рівний доступ до освіти незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації, етнічного, соціального, національного походження, стану здоров'я, інвалідності.

Демократичне управління — управління системою вищої освіти та університетом повинні базуватись на залученні усіх відповідних учасників освітнього процесу та етичному виконанні своїх повноважень керівництвом на різних ланках.

Якісна освіта — усі учасники віддані ідеї досягнення найвищої можливої якості освіти.

Самовдосконалення та вдосконалення системи — учасники освітнього процесу визнають важливість та докладають максимальних зусиль до постійного вдосконалення освітньої системи, зокрема через власний професійний розвиток.

Інституційна автономія — визнання потреби у відповідній самостійності університетів задля уникнення надмірного централізованого політичного контролю за освітньою системою.

Міжнародна співпраця — усі учасники освітнього процесу визнають важливість міжнародної колаборації в освіті.

Мета заняття – ознайомити студентів із поняттям професійна етика у вищій освіті і науковій діяльності.

Структура заняття

1. Опитування по запропонованим питанням.
2. Тестування за темою 1.

Питання, що підлягають розгляду

1. Основні етичні принципи, що визначають поведінку в професійному і академічному середовищі.
2. Моральні цінності і норми, необхідні для забезпечення академічної та професійної відповідальності.
3. Професійна етика у процесі впровадження результатів досліджень у практику, права і обов'язки дослідників та інституцій щодо захисту інтелектуальної власності.
4. Принципи етичної комунікації в науковій спільноті та з нефахівцями, особливості міждисциплінарної співпраці та роль етики в забезпеченні конструктивного діалогу.

Питання для самостійного поглибленого вивчення теми:

1. Основні етичні принципи, що визначають поведінку в професійному і академічному середовищі.
2. Моральні цінності і норми, необхідні для забезпечення академічної та професійної відповідальності.
3. Професійна етика у процесі впровадження результатів досліджень у практику, права і обов'язки дослідників та інституцій щодо захисту інтелектуальної власності.
4. Принципи етичної комунікації в науковій спільноті та з нефахівцями, особливості міждисциплінарної співпраці та роль етики в забезпеченні конструктивного діалогу
5. Випишіть визначення основних понять, в опорі на які сьогодні відбувається осмислення ключових положень етичної поведінки. Визначення внесіть у глосарій.
6. Запишіть питання, що залишилися у вас після ознайомлення з даною лекцією

Підведення підсумків: оцінюються активність участі в обговоренні питань, тестування за темою 1, максимально 10 балів.

Рекомендована література:

[1-3]

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2,3

Тема Етика професійної діяльності економіста: відповідальність, конфлікти інтересів та прийняття рішень

Економіст повинен дотримуватись таких принципів: об'єктивності, незалежності, планування діяльності, контролю, конфіденційності, професіоналізму, компетентності, доброзичливості.

Принцип професіоналізму - ступінь відповідності особливостей особистості та її підготовленості до успішного здійснення професійної діяльності. Люди однієї професії з різною успішністю справляються з вирішенням її завдань. Основні рівні професіоналізму: вищий (класний професіонал); середній (хороші показники, але немає ініціативи); низький (посередність часто припускається помилок, промахи, потребує безперервного контролю).

Принцип гуманізму. Для професійної етики вихідним моментом є принцип гуманізму, тобто визнання цінності, неповторності кожної людської особистості, утвердження в повсякденній діяльності її прав не тільки на життя, здоров'я, а й на честь, гідність і свободу.

Ідея гуманізму дуже багатогранна і її зміст змінювалося в різні історичні періоди розвитку суспільства. В даний час в етиці виділяють три основних сенсу гуманізму:

- гарантія основних прав людини як умова збереження гуманних підстав його буття;
- підтримка слабких, що виходить за рамки звичайних уявлень даного соціуму про справедливість;
- формування соціальних і моральних якостей, що дозволяють особистості здійснювати самореалізацію на базі суспільних цінностей.

Таким чином, гуманізм передбачає турботу про конкретну людину, прагнення суспільства до створення умов для реалізації його можливостей і задоволення потреб. Реалізація принципу гуманізму в різних видах діяльності має свої особливості. Так, гуманізм у праці педагога реалізується, насамперед, в любові до студентів, яка звеличує, облагороджує самого вихователя, робить його здатним розуміти сокровенні устремління учнів, збагачувати їх моральний світ. Реалістичне ставлення педагога до своїх підопічних є одним з важливих факторів встановлення взаєморозуміння, виникнення відповідного почуття, співтворчості, а також дієвим інструментом реалізації принципу гуманізму на практиці.

Принцип гуманізму передбачає визнання за кожною людиною (у тому числі за пацієнтом, клієнтом) прав на свою точку зору, на свої переконання і відповідні звички, манери, лінію поведінки (зрозуміло, в тих рамках, в яких вони не призводять до ущемлення інтересів інших людей). Фахівець не повинен нав'язувати свої пристрасті, своє ставлення до інших людей, не повинен проявляти зарозумілість, байдужість або неухважність до оточуючих.

Зрозуміло, що кожна професія має свої тонкощі, свої можливості затвердити гідність, цінність кожної людської особистості (як, втім, і принизити). Багато що залежить від конкретної ситуації.

Принцип справедливості – основоположний принцип права, який являє собою ідею домірності вкладеного та отриманого в усіх сферах життєдіяльності людини та їхнього правового забезпечення, а також передбачає вимогу відповідності між практичною роллю різних індивідів (соціальних груп) у житті суспільства та їхнім соціальним становищем, між їхніми правами та обов'язками, правопорушенням і відповідальністю, заслугами людей та їхнім суспільним визнанням.

Універсальну справедливість характеризує, насамперед, визнання таких правових цінностей, як життя, власність, добре ім'я («честь»), які втілюються у визнанні прав людини, і головним чином, його права на свободу, які можна знайти вже в древньому кримінальному праві. Призначенням справедливості традиційно вважається підтримання та відтворення рівноваги чи рівної міри. Вона застосовується як для критичної оцінки поведінки людини з позиції певних правил, так і для критики самих цих правил та їх застосування.

Принципи економічної відповідальності – система формальних і неформальних норм та правил поведінки господарських суб'єктів-власників, що перебувають у стані економічного вибору та приймають рішення щодо раціонального використання (вигідного розміщення) обмежених ресурсів. Економічна відповідальність, як складовий елемент господарського механізму, за своєю суттю є відповідальністю в разі виникнення несприятливих економічних наслідків при невиконанні певних зобов'язань, що зачіпають економічні інтереси певних суб'єктів. Механізм економічної відповідальності – це закономірна, об'єктивна сукупність принципів і форм зв'язків стосунків, що розвиваються, виникають у процесі виробництва, розподілу, обміну і споживання споживання матеріальних благ і дозволяють з'єднати відособлені види діяльності в єдиний суспільно необхідний процес виробництва

Мета заняття – розвинути уявлення про етику в професійній діяльності економіста: відповідальність, конфлікти інтересів та прийняття рішень

Структура заняття 2

1. Опитування по запропонованим питанням.
2. Тестування за темою 2

Структура заняття 3

1. Опитування по запропонованим питанням.
2. Рубіжна контрольна робота 1

Питання, що підлягають розгляду

1. Етичні норми у професійній діяльності економіста, відповідальність перед суспільством, організаціями та клієнтами з метою досягнення цілей сталого розвитку.
2. Конфлікти інтересів у професійній практиці та механізми їх вирішення.
3. Принципи прийняття етичних рішень у ситуаціях, що потребують морального вибору, вплив етичних стандартів на репутацію фахівця та ефективність його роботи.

Питання для самостійного поглибленого вивчення теми:

1. Етичні норми у професійній діяльності економіста, відповідальність перед суспільством, організаціями та клієнтами з метою досягнення цілей сталого розвитку.
2. Конфлікти інтересів у професійній практиці та механізми їх вирішення.
3. Принципи прийняття етичних рішень у ситуаціях, що потребують морального вибору, вплив етичних стандартів на репутацію фахівця та ефективність його роботи

Підведення підсумків: оцінюються активність участі в обговоренні питань, тестування за темою 2, максимально 10 балів, захист індивідуальної роботи №1, максимально 20 балів, виконання рубіжної контрольної роботи 1(максимально –10 балів)

Рекомендована література:

[1-5]

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4

Тема3 Академічна культура і комунікація в науковій спільноті

У науковому товаристві склалася з часом своя система моральних норм, імперативів, заборон, що регулюють наукову діяльність, тобто етичний кодекс ученого.

В усьому світі етичні кодекси вченого базуються на розумінні того, що належна практика у сфері науки сприяє довірі в середовищі наукового співтовариства та між ним і суспільством, що є необхідним для розвитку науки. Вчені повинні бути впевненими в надійності результатів роботи своїх колег. У свою чергу, суспільство має бути впевненим у чесності науковців та достовірності результатів їхніх досліджень. На жаль, останнім часом така довіра похитнулася у зв'язку з тим, що в багатьох країнах спостерігалися серйозні порушення етики, які підірвали авторитет науки та довіру суспільства до вчених.

Етичні норми науки служать для утвердження й захисту специфічних, характерних саме для науки цінностей. Першою серед них є безкорисливий пошук і відстоювання істини. Широковідомий, наприклад, вислів Арістотеля: «Платон мені друг, але істина дорожча», смисл якого полягає в тому, що в прагненні до істини вчений не повинен рахуватися ні зі своїми симпатіями і антипатіями, ні з якими б то не було іншими обставинами.

Найважливішою у сфері етики вченого світу є проблема авторства наукових відкриттів, плагіату - компетентності й фальсифікації цих відкриттів. У науковому співтоваристві прийнято встановлювати достатньо жорсткі санкції за здійснення подібних актів. Учений може помилятися, але не має права фальсифікувати.

Наукова спільнота ігнорує науковців, які займаються плагіатом, бойкотує їх, припиняє з ними будь-які наукові контакти, відмовляється від спільної роботи. Для досліджень, що претендують на науковий статус, обов'язковим є інститут посилань, завдяки якому фіксується авторство тих чи інших ідей. Інститут посилань - це «академічна складова науки». Крім того, цей інститут забезпечує селекцію того нового, що свідчить про зростання наукового знання.

У повсякденній науковій діяльності звичайно буває нелегко відразу ж оцінити одержане знання як істину чи помилку. І ця обставина знаходить відображення в нормах наукової етики, які не вимагають, щоб результат кожного дослідження обов'язково був справжнім знанням. Вони вимагають лише, щоб цей результат був новим знанням і так чи інакше - логічно, експериментально й т. д. - обґрунтованим.

Мета заняття — ознайомити принципами академічної культури і особливостями комунікації в науковому товаристві.

Структура заняття

1. Опитування по запропонованим питанням.
2. Тестування за темою 3.

3. Виконання завдання.

Питання, що підлягають розгляду

1. Етика наукової комунікації з колегами, студентами, представниками інших галузей знань та нефаківцями.
2. Навички вільної презентації та обговорення наукових результатів, дотримання академічних норм при публікації та рецензуванні наукових робіт.
3. Етичні норми роботи в дослідницьких групах, правила спільного використання ресурсів, розподілу результатів праці та відповідальності та дотримання академічної доброчесності при співпраці з представниками різних галузей науки та бізнесу

Питання та завдання для самостійної роботи:

1. Етика наукової комунікації з колегами, студентами, представниками інших галузей знань та нефаківцями.
2. Навички вільної презентації та обговорення наукових результатів, дотримання академічних норм при публікації та рецензуванні наукових робіт.
3. Етичні норми роботи в дослідницьких групах, правила спільного використання ресурсів, розподілу результатів праці та відповідальності та дотримання академічної доброчесності при співпраці з представниками різних галузей науки та бізнесу
5. Випишіть і внесіть у глосарій нові поняття даної теми.
4. Складіть таблицю 1

Таблиця 1

Етика наукової комунікації

№ з/п	Назва порушення	Характеристика порушення
1.	Презентація	
2.	Рецензування	
3.	Опонент	
4.	Авторське право	
5.	Інтелектуальна власність	
6.	Захист авторських прав	

Підведення підсумків: оцінюються активність участі в обговоренні питань, тестування за темою 3, максимально 10 балів.

Рекомендована література:
[3-5]

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5, 6

Тема 4. Академічна доброчесність у дослідницькій діяльності

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; формою академічного плагіату є самоплагіат, що полягає у відтворенні без посилення на джерело інформації власних раніше опублікованих текстів;
- фабрикація – фальсифікація результатів досліджень, посилань, або будь-яких інших даних, що стосуються освітнього процесу;

- обман – надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;
- списування – використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання;
- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі.

За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники закладів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, що здобувають загальну середню освіту).

За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники закладів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності. Слід зазначити, що згідно з частиною сьомою статті 42 Закону України «Про освіту» види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності можуть визначатися як спеціальними законами, так і внутрішніми положеннями закладу освіти, за умови затвердження (погодження) основним колегіальним органом управління закладу освіти вченою радою – та погодження з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності.

Мета заняття – розглянути питання дотримання академічної доброчесності здобувачами та педагогічними працівниками в умовах закладу вищої освіти.

Структура заняття 5

1. Опитування по запропонованим питанням.
2. Виконання завдання.

Структура заняття 6

1. Опитування по запропонованим питанням.
2. Тестування за темою 4.
2. Рубіжна контрольна робота 1

Питання, що підлягають розгляду

1. Академічна доброчесність у проведенні наукових досліджень.
2. Роль доброчесності у забезпеченні достовірності та надійності наукових результатів.
3. Види та наслідки плагіату, фальсифікації, фабрикації даних, а також методи запобігання цим порушенням.
4. Академічне письмо як етичний аспект наукової роботи, правила цитування, стилістичні вимоги та технічні інструменти для перевірки текстів на унікальність.
5. Види плагіату, його наслідки та ефективні стратегії для уникнення плагіату у наукових текстах.

Питання та завдання для самостійної роботи:

1. Академічна доброчесність у проведенні наукових досліджень.
2. Роль доброчесності у забезпеченні достовірності та надійності наукових результатів.
3. Види та наслідки плагіату, фальсифікації, фабрикації даних, а також методи запобігання цим порушенням.
4. Академічне письмо як етичний аспект наукової роботи, правила цитування, стилістичні вимоги та технічні інструменти для перевірки текстів на унікальність.
5. Види плагіату, його наслідки та ефективні стратегії для уникнення плагіату у наукових текстах.
6. Схарактеризуйте основні вимоги до викладача ЗВО щодо дотримання академічної доброчесності.
7. Виділіть три-чотири основні, на ваш погляд, інструменти та заходи створення атмосфери академічної доброчесності у закладі вищої освіти та обґрунтуйте свій вибір.

8. Які з головних питань навчання з питань академічної доброчесності здаються вам найбільш актуальними? Чому?
9. Як ви вважаєте, яке місце належить «Кодексу академічної доброчесності», в утвердженні стандартів академічної чесності в українських ЗВО.

Завдання для самостійної роботи

1. Ознайомтеся за посиланням із документом «Кодекс академічної доброчесності молодого вченого», зробіть тезовий конспект ключових положень. (Кодекс академічної доброчесності молодого вченого: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2017_1_50.)
2. Заповніть таблицю. Знайдіть визначення ключових понять теми та внесіть їх до таблиці 1.

Таблиця 1

Поняття	Визначення
Джерело	
Посилання	
Текст	
Дискурс	
Есе	

Підведення підсумків: оцінюються активність участі в обговоренні питань, тестування за темою 4, максимально 10 балів, захист індивідуальної роботи 2, максимально 20 балів, виконання рубіжної контрольної роботи №2 (максимально –10 балів).

Рекомендована література:

[1-5]

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Рускуліс Л. Академічна доброчесність: навч-метод. посіб. Миколаїв: Іліон, 2022. 86 с.
2. Браталан В.П., Гуцаленко Л.В., Здирко Н.Г. Професійна етика : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 252 с.
3. Економічна культура та професійна етика : навч. посіб. Практикум. Київ : НАСАО, 2023. 169 с.
4. Академічне письмо та доброчесність : навч.-метод. посіб. / автори-укладачі : І. Насмінчук, Л. Громик. Кам'янець-Подільський : ЗВО «ПДУ», 2024. 256 с.
5. Академічне письмо : навч. посіб. / укладачі : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв : НУК, 2022. 116 с.

Додаткова

6. Budnyk O., Protas O., Voloshchuk H., Berezovska L., Yablon L., Rusakova O. Current challenges in the conditions of Distance Education: Inquiry Based Learning. Revista Inclusiones. ISSN 0719-4706. Vol. 8. Número Especial. Enero – Marzo, 2021, pp. 210-222.
7. Кравець В.М., Кумеда Т.А., Петрова Г.М., Підвисоцький В.В. Професійна етика науково-педагогічного працівника : мультимедійний навч. посіб. URL: https://arm.naiau.kiev.ua/books/profesiina_etyka/info/lec_penpp.html
8. Сушик І.В., Сушик О. Г., Мартинюк Я.М. Етика бізнесу : навч. посіб. Луцьк : РВВ Луцький НТУ, 2019. 268 с.
9. Ділова українська мова: навч. посіб. / С. В. Литвинська, А. В. Сібрук, Г. І. Онуфрійчук, Х. М. Стецик. Київ: НАУ, 2021. 124 с.
10. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.

11. Сібрук А.В., Литвинська С.В. Стилiстичнi фiгури як конектори лiнгвiстичної композиції наукового тексту. Інформація, комунікація, суспільство 2021: матеріали 10-ї Міжнародної наукової конференції ICS-2021. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. С. 121-122

12. Тицька Я. «Академічна доброчесність» та «академічна відповідальність» у забезпеченні якості освіти. Теорія держави і права. 2018. № 11. URL: http://pgpjournal.kiev.ua/archive/2018/11/37.pdf?fbclid=IwAR1Wlkari53ulbpqyI4aCADNwUF2fwVMMueh2HdpOnVuxg7PBUEEnSN_WuXY

13. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556- VII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

14. Про авторське право і суміжні права від 01.09.2022 р. №2811-IX : Закон України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>

15. Положення про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти. СМЯ НАУ ПР 06.30 (14) – 01 – 2021. URL: <https://nau.edu.ua/site/variables/news/2022/1/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%20B8.pdf>.

Інформаційні ресурси

1. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Сайт «Мережа аналітичних центрів України». URL: <http://www.intellect.org.ua>